

SÜREKLİLİK, SÜREKSİZLİK, YIKIM, YAPIM, KOPUŞ, İŞGAL

ORGANİZMA'DAN HABİTAT'A

TÜRKİYE KENTSEL MORFOLOJİ ARAŞTIRMA AĞI
V. KENTSEL MORFOLOJİ SEMPOZYUMU

BİLDİRİLER KİTABI

TÜRKİYE KENTSEL MORFOLOJİ ARAŞTIRMA AĞI
**V. KENTSEL MORFOLOJİ
SEMPOZYUMU**
BİLDİRİLER KİTABI

derleyenler

Yelda Aydın Türk, Beyza Karadeniz

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama ve Mimarlık Bölümü tarafından hazırlanan 12 Mayıs - 14 Mayıs 2025 tarihli TNUM V. Kentsel Morfoloji Sempozyumu bildiri kitabıdır.

KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Mimarlık Fakültesi

MİM

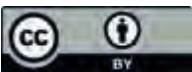
© 2026

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi
Üniversite Mah. Temiz Sk. No:11,
61080 Ortahisar/Trabzon
+90 462 325 32 40

Yayın Türü : Bildiri Kitabı
Yayının Adı : V. Kentsel Morfoloji Sempozyumu bildiri kitabı
Editörler : Ayşegül Özyavuz, Beyza Karadeniz, Gökhan Hüseyin Erkan
Yayına Hazırlayanlar : Beliz Büşra Şişman, Buket Kösa, Esra Turan, Gürkan Topaloğlu
Kaynak Gösterimi : Özyavuz, A., Karadeniz, B., & Erkan, G. H. (Ed.). (2026). V. Kentsel Morfoloji Sempozyumu bildiri kitabı: Organizma'dan habitat'a. Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları No: 00
ISBN: 978-605-2271-82-7

Bu kitap Creative Commons Attribution 4.0 Uluslararası lisansı CC-BY 4.0 altında Açık Erişim olarak yayınlanmaktadır.

İÇİNDEKİLER	iv
SUNUŞ	ix
ÖZEL OTURUMLAR	
Türkiye’de Bir Araştırma Alanı Olarak Kentsel Morfoloji: Bir Tanıklık ve Gelişim Çerçevesi Düşündüklerim, Düşündürdükleri	3
<i>Ayşe Sema Kubat</i>	
Urban Morphology: What Is It and What Is It Not? Kentsel Morfoloji: Nedir ve Ne Değildir?	25
<i>Vitor Oliveira</i>	
Yıllar İçinde Trabzon’un Kentsel Değişimine Bir Bakış	31
<i>Mustafa Reşat Sümerkan</i>	
BİLDİRİLER	
KENTSEL MORFOLOJİDE KURAMSAL YAKLAŞIMLAR	
Urfa’nın Neolitik Dönem Kutsal Mekânları Üzerinden Mekânsal Sürekliliğin Tipomorfolojik Okuması	57
<i>Efruz Yarennur Sadi, Elif Yeşim Kösten</i>	
Çekirdekten Çevreye: İlkokul Yerleşkesi Ve Mahalle Etkileşimi Doğrultusunda Kentsel Morfolojinin Analizi	75
<i>Eda Aktürk, Hande Eyüboğlu</i>	
Kentsel Morfolojinin Süreklilik ve Süreksizlik Paradigması: Rem Koolhaas’ın “Delirious New York” Eseri Üzerinden Bir Kentsel Habitat Analizi	87
<i>Muhammet Enes Öksüz, Nihan Canbakal Ataoğlu</i>	
Bourdieu’nün Habitus Kavramı Işığında Mimari ve Kentsel Mekânın Toplumsal İnşası: Ankara Örneği	105
<i>Merve Okkalı Alsavada, Fatma Cânâ Bilsel</i>	
Mekansal Bağlamda İç Mekan, Mimari ve Planlamada Morfolojik Okumalar	125
<i>Nevter Zafer Cömert, Ahmet Murat Saymanlıer, Zafer İslam Taşdemir</i>	
KENT OKUMALARI: MEKANSAL PRATİKLER, TOPLUM VE SÖYLEM	
Suriyeli Göçmenlerin Mekânsal Pratikleri ve Toplumsal Uyum Süreci: Samsun İlkadım’da Mekânın Üretimi Bağlamında Bir İnceleme	139
<i>Damla Karagöz</i>	

İstanbul'da İri Yapı Adalarında Yüksek Konut Bloklarıyla Örgütlenen Yerleşmelerin Kentsel Mekâna Etkisi	157
Dilvin Hazal Akkaya Usman	
Antroposen Çağında Yıkımın Boşluğu	177
Tülay Şamlıoğlu	
Söylem ve İnşa: Bafra Efrahim Ağa Konağı Etrafında Gelişen Kent ve Mimarlık	195
FeYZanur Azar, Evrim Düzenli	
Bir Kentsel Bellek Mekânının Sosyal Medyada Temsili: Kahramanmaraş İl Özel İdaresi Binası'nın Yıkımı Üzerine Eleştirel Bir İnceleme	207
Ceren Gençoğlu, Burcu Kenanoğlu, Gürkan Topaloğlu	
Bir Kayboluş İnşası: Kenan Yavuz Etnografya Müzesi	231
Şule Sinem Sürdem, Asu Beşgen	
Küçük Kentlerde Üniversite İle Dönüşen Kent ve Kentlilik: Amasya'da Süreklilik ve Süreksizlik Üzerine Bir İnceleme	249
Melis Oğuz Çevik, Burcu Soygüzeloğlu, Selin Aslan Şenol	
Kuruçeşme Mahallesi: "Kent İçi Ötekilik" ve Tampon Bölge Oluşumları Üzerine Fenomenolojik Bir İnceleme	269
Selen Özgür, Tuba Sarı	
ÇEPER KUŞAK VE KENTSEL BİÇİMLENME	
Çeper Kuşakları Üzerine Bir İnceleme: Galata Surları ve Kent Morfolojisi	289
Elif Ceren Tay, Yasemen Say Özer	
Siirt Kentinin Morfolojik Evrimi: Süreklilik ve Kopuş Dinamikleri Üzerine Bir Araştırma	307
Esra Şirki, Nur Selcen Karaaslan	
Van Kentinin Morfolojik Gelişiminde Kentsel Çeper Dinamikleri Üzerine Bir Araştırma: 2011-2024 Dönemi	323
Nurbanu Özkartal, Esra Şirki	
KENTSEL MORFOLOJİDE BİBLİYOMETRİK ÇALIŞMALAR	
Akıllı Şehir ve Kent Formu Arasındaki Dinamikler: Bibliyometrik Bir Yaklaşım	339
Elif Yazgı Aydın, Nur Yılmaz	
Kentsel Morfoloji Yayınlarında Türkiye'nin Yeri: Bibliyometrik Bir Analiz	355
Şerife Betül Çetinkaya, Ziya Gençel	

TARİHİ ÇEVRELERDE KENTSEL BİÇİM, KORUMA VE TASARIM

Kent Belleği ve Mekân Algısı Bağlamında Sosyal Sürdürülebilirlik: Samsun Tarihi Kent Merkezi Örneği	371
Edanur Güvercin, Tuğçe Şanlı Katı	
Kentsel Mekânlarda Tarihi Katmanlardan Kopuş ve Yeniden Bütünleşme: Ankara Ulus	391
Rüya Ardiçoğlu	
Samsun Tarihi Kent Merkezinin Korunmasında Sürdürülebilir Bir Yöntem Araştırması	403
Melike Berre Serilmez, Hümevra Uslu, Evrim Düzenli	
Yıkım ve Yapım Süreçleri Boyunca Trabzon: Bir Orta Çağ Kentinin Dönüşümü ve Korunması	413
Selin Sur, Ufuk Serin	
Yapay Zekâ Destekli Kentsel Tasarım Kararlarının Mardin Tarihi Kent Merkezi ve Yenişehir Bağlamında Değerlendirilmesi	433
Deryanur Şimşek, İzzettin Kutlu	

TARİHİ ÇEVRELERDE YENİDEN İŞLEVLENDİRME VE KENTSEL MÜDAHALE

Geleneksel Ticaret Yapılarında Turizm Amaçlı Dönüşüm ve Günümüz Kullanımları Üzerine Bir İnceleme: Merzifon Bedesteni ve Taşhan	451
Ayşe Nur Canbolat	
Yeniden İşlevlendirme ve Soylulaştırma Pratiğinin Katmanlı İşgal Olarak Okunması: İzmir Liman Arkası Örneği	469
Ece Buldan, Burçin Akoğlu	
Görünmeyen Tarih: Trabzon Tekke Cami Sokak ve Çevresinde Mekansal Okuma ve Kentsel Müdahale Önerisi	485
Tuğçe Nur Oruç Kayhan, Berna Kara, Banu Çiçek Kurdoğlu	

TARİHİ KENTLERDE KENTSEL DÖNÜŞÜM VE MORFOLOJİK DEĞİŞİM

Kültürel Mirasın Korunması ve Sürekliliği Bağlamında Cebeci'deki Kentsel Dönüşüm Projelerinin Tartışılması	501
Azize Elif Yabacı	
Kentsel Dönüşüm Morfolojik Yıkım: Trabzon Çömlekçi Mahallesi Örneği	517
Beliz Büşra Şişman, Esra Turan, Ahmet Melih Öksüz	
Kentsel Dönüşüm Sürecinde Morfolojik Değişim: Ulurmak Mahallesi Örneği	535
Ali Şahin, Semra Arslan Selçuk	

Bursa Hisar Bölgesi'nin 1960–1990 Yılları Arasındaki Değişimi ve Katmanlı Göçlerin Etkisi	551
Faruk Özgökçe, Ersan Koç	

KENTSEL MORFOLOJİ VE ENDÜSTRİ MİRASI

Yıkım ve Yeniden İnşa: Sümerbank Kuşadası Dinlenme Kampı Sosyal Tesis Binası	585
Burcu Taşcı, Mehmet Melih Cin	
Fabrikadan Kente: Karabük'ün Kentsel Morfolojisinde Değişim ve Dönüşümler	601
Cansu Türker, Damlanur İlipınar	

KRİZLER VE AFETLER BAĞLAMINDA KENTSEL ARAŞTIRMALAR

Depremın Kentsel Bellekte Yarattığı Süreksizlikler: İskenderun Örneği Üzerinden Bir Değerlendirme	631
Ayşe Gül Yenigün, Tuba Sarı	

Afet Sonrası İyileşmede Yer Oluşturmanın Toplumsal Dirençliliği Artırmada Rolü	649
Fatma Betül Erbilin, Aslı Ceylan Öner	

İklim Değişikliğine Dirençli Kentsel Alanlar İçin Akıllı Kent Stratejileri: Trabzon Örneği	677
Nurçin Seymen Aksu, Duygu Sağlam	

KENTSEL FORM VE KENTSEL AÇIK ALANLARA YÖNELİK SAYISAL YÖNTEM VE MODELLER

Millet Bahçelerinin Mekansal Kalite Düzeyinin Değerlendirilmesi: Kırklareli Millet Bahçesi Örneği	703
Oktay Tekin, Murat Berk Evren	

Kentsel Dokunun Mikroklima Üzerindeki Etkisinin Yüzey Sıcaklıkları İle Ölçülmesi: Konya Kenti Örneği	725
Merve Çakır, Hale Öncel	

Su Yüzeylerinin Acil Durum Erişim Hatları Olarak Kullanılma Potansiyellerinin Sayısal Yöntemlerle İncelenmesi	755
H. Serdar Kaya, Meltem Erdem Kaya	

H.A.Y.A.T.: Her Açıdan Yaşamsal Ağlarla Tanımlanan Mahalle Modeli	775
H. Serdar Kaya, Meltem Erdem Kaya, Mine Çiçek	

Sivas Kentinin Yeşil Alan Dinamiklerinin İklim Değişikliği Bağlamında NDVI Analizi İle Değerlendirilmesi	793
Burcu Çirci Selçuk, Sefa Furkan Selçuk	

KENTSEL FORM VE ULAŞIM

- Yeni Şehir Hareketi ve 15 Dakikalık Kent Yaklaşımı Kesişiminde Sosyalist Bir Kent: Nowa Huta** 809
Buket Kösa, Beyza Karadeniz
- Kent İçi Yolculuk Ağları Üzerine Çoklu Aktivite Perspektifinden Bir İnceleme: Ankara Örneği** 829
Cansu Güller, Çiğdem Varol
- Alternatif Ulaşım Mı, Kentsel İşgal Mi? Ankara-Yenimahalle Teleferik Hattının Mekânsal Entegrasyonu ve Kentsel Dokuya Etkisi** 843
Damlanur İlipınar, Cansu Türker

PLANLAMA, MEVZUAT VE KENTSEL BİÇİMLENME

- Türkiye İmar Mevzuatında Amaçlanan-Mekan-Biçimi** 859
Gökhan Hüseyin Erkan
- Havzaların Ekolojik Değerlerinin Korunması ve Planlanmasında Yasal Mevzuatların Yeri: Konya Kapalı Havzası Örneği** 873
Sena Şükran Türedi, Mustafa Var

FORM VE MİMARİ PRATİKLER

- Kırsal Yerleşimlerde Yapılı ve Doğal Çevre Mirasının Tespiti: Birgi, Urla-İzmir** 891
Ayşen Etlacakuş
- Kırsal Tarihi Yerleşimlerde Geleneksel Ekolojik Mimari: Antakya Vakıflı Köyü Üzerine Bir İnceleme** 909
Elif Uğurlu, Murat Tutkun, Merve Tutkun
- İlisu Barajı'nın Kırsal Yerleşimlerde Yol Açtığı Morfolojik Dönüşümlerin Entropi Temelli Analizi: Çeltikbaşı Köyü Örneği** 925
Esra Bayazıt, Esra Şırkı
- İtalyan Tipomorfoloji Ekolü Perspektifinde Beyoğlu Tarihi Çekirdek Gelişiminin Kutup-Rota Bileşenleri Üzerinden İncelenmesi** 938
Şebnem Çebi, İ. Eren Kürçüoğlu
- Tarihi Meydanlarda Karma Arazi Kullanımına Dayalı Kentsel Formun İncelenmesi Samsun İlkadım Saathane Örneği** 952
Cem Ayık